

Balansegang og ryggrad

Alltid trøste, noen ganger lindre, av og til helbrede. Dette var essensen i legerollen i min studenttid i midten av 1960-årene. Kravene er høyere nå. Alltid trøste, alltid lindre, som oftest helbrede – det synes å være publikums forventning til legerollen i dag. Tidligere var det legene selv som definerte sin rolle. Kravene til kunnskap, ferdigheter og yrkesetikk var strenge og bidrog til at man hadde stor troverdighet og ble møtt med tillit og til og med med en viss underdanighet av pasientene. Lovverket gir i dag pasientene rettigheter og regulerer legenes yrkesutøvelse. Leger må forholde seg til nye krav. Endringene i legerollen har gjort arbeidet

mer krevende, men også mer spennende. Legen har måttet gi slipp på den paternalistiske holdningen «jeg vet best, rett deg etter mine råd» og må nå være pasientsentrert, lytte til pasientens egen oppfatning og sammen med pasienten avgjøre hvilken utredning og behandling som skal iverksettes. Pasient og lege har likeverdige roller i dette samspillet. Yngre pasienter finner opplysninger på nettet, og vet i noen tilfeller mer enn legen om mulige årsaker til og behandlingsmuligheter for sine plager. Kravene til sofistikerte undersøkelser er stigende, og legen kan til tider føle seg som en ekspeditør av tjenester som pasientene forlanger. Det blir vanskeligere og vanskeligere å være dørvokter og si nei til urimelige krav, og en

fastlege har ikke råd til å få rykte på seg som lite imøtekommende. For å kunne balansere mellom å være en fornuftig forvalter av helsevesenets ressurser og samtidig imøtekomme pasientenes krav trengs det både ryggrad og evne til å kunne reflektere over egen praksis. Ofte er de friskeste, mest kunnskapsrike og ressurssterke som krever, mens de svakeste med dårlig helse fremdeles er beskjedne. Det er viktig at dagens leger prioriterer riktig. For å få det til trenger vi vedvarende kollegial meningsutveksling.

Åsa Rytter Evensen

Røa bydelsadministrasjon, Oslo

Forfatteren og hennes mann Stein A. Evensen